

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

www.vlada.hr

**Poduzetništvo žena
u
Republici Hrvatskoj**

*Zdenka Lončar
pomoćnica ministra poduzetništva i obrta*

WWW.MINPO.HR

Pravni i institucionalni okvir za žensko poduzetništvo

- ✓ Zakon o trgovačkim društvima
- ✓ Zakon o obrtu
- ✓ Zakon o zadrugama
- ✓ Zakon o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja
- ✓ Zakon o unapređenju poduzetničke infrastrukture
- ✓ Zakon o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti
- ✓ Strategija razvoja klastera 2011.-2020. - unapređenje upravljanja hrvatskom klsterskom politikom, osvajanje novih tržišta i učinkovito korištenje fondova EU
- ✓ Strategija učenja za poduzetništvo 2011.-2014. - razvijanje pozitivnog stava prema cjeloživotnom učenju, ali i uvođenje osposobljavanja za poduzetništvo u sve oblike formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja, a sve u cilju razvoja konkurentne Hrvatske
- ✓ Nacionalna strategija inovacija 2013.-2020. - jačanje inovacijskog potencijala poslovnog sektora i stvaranje regulatornog okruženja koji bi poticao inovacije
- ✓ Strategija razvoja poduzetništva 2013.-2020. - okvir za poduzimanje akcija kojima se mogu riješiti ključni problemi s kojima se suočava malo i srednje poduzetništvo već dugi niz godina

Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj, za razdoblje od 2014. do 2020. godine

Strategija razvoja poduzetništva žena u RH 2014.-2020.

- ◆ Okvir i polazište
- ◆ Ključni problemi poduzetništva žena i ciljevi Strategije
- ◆ Poduzetnička aktivnost žena
- ◆ Zaposlenost plaće i nezaposlenost žena
- ◆ Upravljača zastupljenost, rodne uloge i profesije
- ◆ Vlasništvo gospodarskih subjekata i uključenost u poticajni sustav za malo gospodarstvo
- ◆ Prepreke i rješenja u izjednačavanju žena i muškaraca u poduzetničkom djelovanju

STRATEŠKI CILJEVI

Poboljšanje usklađenosti i umreženost javnih politika

Poboljšanje sustavne podrške poduzetništvu žena

Uvođenje poduzetništva žena u cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu

Promocija poduzetništva žena

Mjerodavna TDU za razvoj ženskog poduzetništva

- ◆ Ministarstvo poduzetništva i obrta
- ◆ Ministarstvo socijalne politike i mladih
- ◆ Ministarstvo poljoprivrede
- ◆ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- ◆ Ministarstvo gospodarstva
- ◆ Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
- ◆ Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
- ◆ Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU

Krovne institucije za poticanje ženskog poduzetništva

- ◆ Hrvatska gospodarska komora
- ◆ Hrvatska obrtnička komora
- ◆ Hrvatska udruga poslodavaca
- ◆ Hrvatski savez zadruga

Druge institucije ženskog poduzetništva

- ◆ Asocijacije i udruge žena menadžerica i poduzetnica
- ◆ Nevladine organizacije, civilni sektor i udruge koje se bave poduzetništvom žena i provode programe za žensko poduzetništvo
- ◆ Poduzetničke potporne institucije, obrazovne institucije

Sustavno i kontinuirano poticanje ženskog poduzetništva

PRVI zaseban projekt poticanja poduzetništva žena u RH – 2003.!

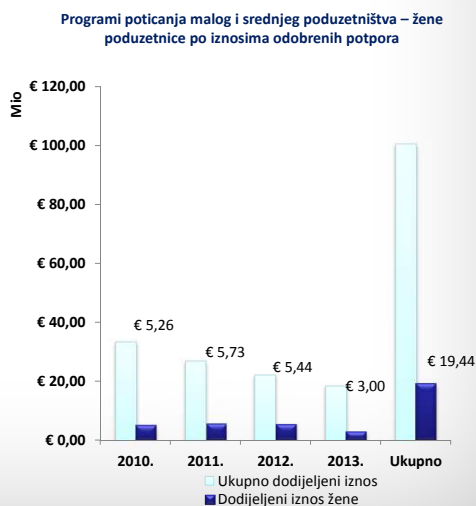
- ◆ Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva Vlade RH
  - ✓ 2004. – 2008.
  - ✓ 2008. – 2011.
- ◆ Program poticanja poduzetništva i obrta „Poduzetnički impuls” Vlade RH
  - ✓ 2012. Žene poduzetnice
  - ✓ 2013. SVE poticajne mjere (dodatni bodovi za žene poduzetnice)
  - ✓ 2014. SVE poticajne mjere (dodatni bodovi za žene poduzetnice)
- ◆ Strategija razvoja ženskog poduzetništva u RH 2010. – 2013.
- ◆ Strategija razvoja poduzetništva žena u RH 2014. – 2020.

Poticajni sustav poduzetništva žena

- ◆ Poticajne mjere u programima potpora za malo i srednje poduzetništvo i obrt – bespovratne potpore
- ◆ Povoljno kreditiranje uz subvencije kamata
- ◆ Sufinanciranje umrežavanja žena poduzetnica (razne manifestacije, konferencije itd.)
- ◆ Promidžba poduzetništva žena
- ◆ Koordinacija aktivnosti na promicanju poduzetništva žena na nacionalnoj i regionalnoj razini
- ◆ Međunarodna suradnja, razmjena iskustava i dobre prakse

Bespovratne potpore - rezultati

Programi poticanja malog i srednjeg poduzetništva	Ukupan broj dodijeljenih potpora	Broj dodijeljenih potpora žene	Udio žena u projektima u %	Udio žena u iznos u %
2010.	5.036	1.973	39,18	15,82
2011.	5.537	2.549	46,04	21,53
2012.	2.437	851	34,92	24,66
2013.	1.765	694	39,32	16,48
Ukupno	14.775	6.067	41,06	19,41

Poduzetnički impuls 2014. – Žene poduzetnice

- ◆ 1.062 prijave (21,19% od ukupno 4.840 prijava)
- ◆ 509 odobrenih potpora (33,22% od ukupno 1.532 odobrene potpore)
- ◆ Ukupna vrijednost odobrenih potpora: 19.721.743,00 kuna

Gotovo svakoj drugoj ženi poduzetnici koja je predala prijavu na Poduzetnički impuls 2014. godine odobrena je dodjela bespovratne potpore!

Poduzetnički impuls 2015.

◆ Ukupna vrijednost: 4,37 milijardi kuna

- ✓ 88,7% financira se iz EU proračuna
- ✓ 11,3% financira se iz Državnog proračuna

◆ Iznos potpore: 10.000 - 15.000.000 kuna

◆ Očekivani broj dodijeljenih potpora: 1.300

◆ Preferencijalni sustav - do 20 dodatnih bodova:

- ✓ žene poduzetnice, poduzetnici početnici, tradicijski i umjetnički obrti, osobe s invaliditetom, pripadnici romske manjine, subjekti na potpomognutom području JLPS

Poduzetnički impuls 2015. – osnovna područja

◆ Mikro i malo poduzetništvo i obrt - 12 programa

- ✓ 118.991.522 kuna

◆ Sredstva iz fondova EU - 14 programa

- ✓ 3.883.4551.478 kuna

◆ Lakši pristup financiranju - 7 programa

- ✓ 369.633.257 kuna

Poduzetnički impuls 2015. – Sustav dodjele potpora

- ◆ Učinkovitost javnih sredstava – manji broj potpora veće prosječne vrijednosti
- ◆ Usklađenost s načinom i uvjetima korištenja sredstva iz EU fondova
- ◆ Transparentnost i vidljivost – informativne kampanje i radionice
- ◆ Praćenje i procjena učinaka dodijeljenih potpora

Gospodarsko okruženje/izazovi za žene poduzetnice

- ◆ Manjinski status žena u gospodarstvu
  - Cca 25% trg. društava u vlasništvu žena poduzetnica
  - Cca. 33% obrta u vlasništvu žena
  - Manje žena pokreće poslovne pothvate
  - Manje žena u tehnološko intenzivnim poslovnim pothvatima
  - manjinski status na upravljačkim pozicijama
- ◆ Izazovi
  - Tradicionalni odgoj
  - Ekonomska kriza
  - Nepostojanje alternativnih izvora financiranja i ograničeni pristup izvorima financiranja (? vlasništva)
  - Nedostatna podrška u okruženju (obitelj)
  - Trend rasta nezaposlenosti
  - Porast stope rizika od siromaštva za žene (posebno starije dobi)

2012. Trgovačka društva u kojima žene imaju upravljačku i vlasničku funkciju

VELICINA	Ženski	RH	Udio ženskih u RH
1-mali	36.270	95.897	37,8%
2-srednje veliki	511	1.368	37,4%
3-veliki	172	362	47,5%
Ukupno	36.953	97.627	37,9%

	2010	2011	2012	2013
BR. VLASNICA OBRTA	28.438	27.947	27.061	26.856
Ukupan broj obrta	87.455	85.679	83.180	80.163
Udio žena u %	32,52	32,62	32,53	33,50

MSP pokazatelji i stanje u tvrtkama koje vode žene

- ◆ RH dio GEM (*Global Entrepreneurship Monitor*) od 2002.
- ◆ TEA indikator (*Total Entrepreneurial Activity*) 2002.- 2013.
  - ✓ Nova poduzeća, < 42 mj/100 odraslih (18-64 god)
  - ✓ TEA žene/muškarci RH 2013 = 1:2,2 (45%)
- ◆ Broj žena poduzetnica udvostručen vs. prije 10 godina (utjecaj okruženja, ali i uvođenje j.d.o.o.) – 25%
- ◆ Udio žena vlasnica obrta usprkos negativnom trendu zatvaranja obrta je ostao isti! (33%)

Lakši pristup financiranju

- ◆ Kreditne linije uz subvenciju kamata u provedbi između 3 strane u županijama – Ministarstvo, županije i poslovne banke
  - poduzetnice kroz **3 kreditna programa** koriste kredite u ukupnoj vrijednosti **118,3 mio EUR (1.018 kredita)**
- ◆ HAMAG BICRO – naknada za obradu odobrenja jamstva za kredite smanjena s 0,75% na 0,25%:
  - 2012. – 2014. odobreno **199 jamstava po povoljnim uvjetima** – udio žena poduzetnica u odobrenim jamstvima **27,2%**
- ◆ HBOR – žene poduzetnice:
  - 2010. – 2014. – **303 kredita / 18,3 mio EUR**
  - 11,7 mio EUR uz subvenciju kamata 980.000 EUR

Rezultati sustavne podrške pokazuju

Iako je sustavna i kontinuirana podrška poduzetništvu žena dala značajne rezultate te pozicionirala Hrvatsku kao regionalnog lidera:

- ◆ rodna (ne)ravnopravnost žena u ekonomskom životu i dalje (2012.: Hrvatska prema GEM rezultatima zaostaje za prosjekom EU (odnos 10 TEA muškarci : 5 TEA žene)
- ◆ u dužem vremenskom razdoblju vidljivo da su politike fragmentirane i nedovoljne, žene još dominiraju u nezaposlenosti (najviše mladih žena, 25 - 40 godina starosti)
- ◆ dominacija muškaraca u poduzetničkoj aktivnosti (mjereno TEA indikatorom, tj. intenzitetom pokretanja poslovnog pothvata)
- ◆ značajno zaostajanje u društvenom okruženju koje dodatno potiče žensko poduzetništvo (vrtići, servisi, razina ukupnog društvenog standarda itd.)
- ◆ značajne regionalne razlike (poduzetnički kapacitet regija)
- ◆ veća izloženost žena poduzetnica problemu asimetričnosti informacija (tržišni položaj, umrežavanje, poslovno povezivanje, uvjeti za pokretanje poslovanja)
- ◆ nužno je jače podržati obrazovanje za poduzetništvo i upravljanje poslovanjem

Ključni problemi žena poduzetnica

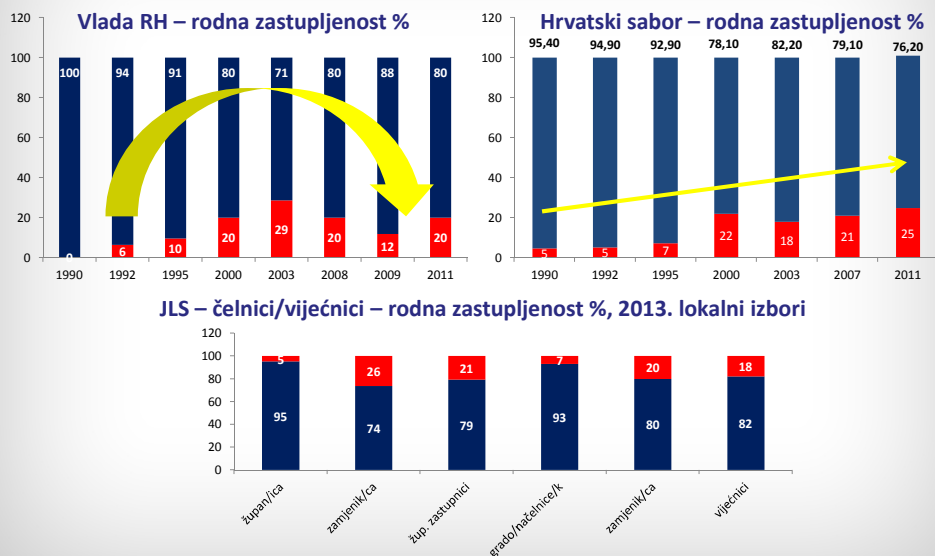
- ◆ Društveno poimanje žene kao poduzetnice
- ◆ Diskriminacija žena
- ◆ Nepovjerenje investitora
- ◆ Balansiranje između posla i obitelji
- ◆ Stres u poduzetništvu

SEECEL - 8 zemalja

Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija

- ◆ Razviti pozitivan stav prema cjeloživotnom učenju u poduzetništvu
- ◆ Promocija poduzetništva žena
- ◆ Razvoj mreže stručnjaka za JI Europu
- ◆ Osnaživanje suradnje država članica i kandidata / predpristupnica EU
- ◆ Uspostavljanje partnerstva s ustanovama, vladama itd.

PROMOTORI(ce) žena poduzetnica

Zahvaljujem na pažnji!

INFO TELEFON MINPO

0800/ 234 505

www.minpo.hr

pitanja@minpo.hr

zdenka.loncar@minpo.hr